

Kaderdebat 2019

9 juli 2019 Marieke Alberts

Bijdrage van GroenLinks fractievoorzitter Marieke Alberts tijdens het kaderdebat vanmiddag met bespreking van de voorjaarsnota 2019 en de kadernota 2020.

Voorzitter,

Over de jaarrekening 2018 komen we na het reces nog te spreken, maar de voorjaarsnota laat zien dat Rijswijk, zoals vele gemeenten in Nederland, te maken heeft met tekorten binnen het sociaal domein. Als het incidenteel financieel tegen zit, is het des te belangrijker om vooruit te blijven kijken. Om te blijven investeren in een sociaal, groen en open Rijswijk.

Uit onderzoek blijkt namelijk dat door alleen financieel-economisch te reageren de financiële ruimte juist afneemt; de zogenaamde ‘bezuinigingsparadox’. Gemeenten die ook investeren in niet-financiële maatregelen zoals innovatie en gedragsverandering, blijken beter in staat te zijn om te opereren in een crisisgevoelige wereld. En zijn daarmee financieel weerbaarder.

“Laat de winst op korte termijn niet leidend zijn, maar het gemeenschappelijk belang op de lange termijn”, zo gaven we aan in de afgelopen algemene beschouwingen. “Kijk je alleen naar de effecten voor de portemonnee op korte termijn, dan doe je Rijswijk tekort. Zorg voor een duurzaam financieel beleid. Durf te investeren, in Rijswijk, in de stad, in de mensen, in de samenleving, in dat wat van waarde is. Met slimme duurzame investeringen aan de voorkant is een veel bescheidener bedrag gemoeid dan als het eenmaal misgaat.”

Het vervolgproces zoals geschetst in de kadernota en de daarin aangekondigde IB 19 071 met ombuigingsvoorstellen doet juist het tegenovergestelde. Met deze IB gaat dit college er met gestrekt been in, negeert de kaderstellende rol van de raad en ondermijnt eerdere raadsbesluiten. Het presenteert geen groslijst van voorstellen, maar een selectie door een eigenstandig gekozen toetsingskader toe te passen. De cultuurmakelaar krijgt niet eens de kans om haar werk goed af te ronden, door te willen temporiseren op de invoering van de Omgevingswet komt die over anderhalf jaar als een boemerang terug en het schrappen van innovatiebudget helpt de economische strategie om zeep.

En daar blijft het niet bij, voorzitter. Dit college wil ook een greep uit de

groenegalisereserve doen om volledig aan beheer te besteden. Dat is incidentpolitiek in optima forma. Wat heeft het voor zin om eenmalig een ton extra in een beheertaak als onkruidbestrijding te steken? De groenegalisereserve is bedoeld voor de broodnodige compensaties en investeringen in het groen. Niet voor beheertaken. Daar was bijvoorbeeld D66 in het verleden heel duidelijk in: geen investeringsbudgetten gebruiken voor structurele beheertaken. Met deze ombuigingsbrief brengt het college de consistentie van de besluitvorming ernstig in gevaar. En daarmee de toekomst van Rijswijk. Daarom hebben we voor dit kaderdebat een AMENDEMENT op het in de kadernota geschetste vervolgproces ingediend.

Voor een leefbare en toekomstbestendige stad, vragen we dit college om ambitie te tonen; ambitie wat betreft luchtkwaliteitsnormen, ambitie voor een energieneutrale gemeente, ambitie om te komen tot een circulaire economie. En daar naar te handelen en als gemeente het voortouw te nemen. In een circulaire economie gaan we anders om met plastic en daar kunnen we vandaag nog een concrete stap in zetten. Om het gebruik van wegwerpplastic in Rijswijk te verminderen zullen we in tweede termijn een MOTIE indienen.

Dat wat het probleem lijkt, kan ook de oplossing zijn. Dat geldt zeker voor groen. Om plagen als de eikenprocessierups of andere invasieve exoten te kunnen voorkomen, is een robuust ecosysteem met een hoge mate van biodiversiteit essentieel. Groen heeft een positief effect op de gezondheid en het welbevinden van inwoners. Het draagt bij aan gezonde lucht en een prettige leefomgeving en zorgt ervoor dat de temperatuur in de stad niet te hoog oploopt in de zomer. En die natuurlijke airco hebben we steeds vaker nodig. Door klimaatverandering sneuvelen warmterecords namelijk bij bosjes. Afgelopen maand was het weer raak; de warmste junimaand ooit gemeten in Nederland. We ondervinden het aan den lijve: groen is geen luxe, het is noodzaak.

De baten van de overstap naar een schone groene economie wegen ruimschoots op tegen de kosten. We krijgen er schone lucht voor terug, meer banen, minder kosten en meer comfort. De realisatie daarvan vraagt samenwerking, politiek lef en doorzettingsvermogen. De tijd van achterover leunen en afwachten is voorbij. We zullen aan de slag moeten om bij te blijven bij gemeenten in de regio.

Om oplossingen te bedenken voor grote vraagstukken die in deze tijd spelen, hebben we creativiteit, flexibiliteit en denkkraft nodig. Kunst en cultuur

stimuleren dat bij mensen. Door bijvoorbeeld te luisteren naar muziek, te dansen of van toneel te genieten, of door zelf kunst te maken, houden we onze hersenen fit. De hedendaagse mens heeft cultuur daarom hard nodig.

Cultuurbeleid is meer dan een discussie over het al dan niet plaatsen van een kunstwerk op het Bogaardplein. Cultuur geeft identiteit, brengt mensen met elkaar in contact en geeft zingeving.

Laat het tekort op het sociaal domein ons niet weerhouden om te blijven investeren in innovatie; in innovatieve projecten zoals de flatcoach en Rijswijk blijft staan. Juist dit soort nieuwe manieren van werken is wat we nodig hebben om er voor mensen te zijn en daarmee op termijn effectiever en goedkoper uit te kunnen zijn.

Laat het niet bij mooie woorden over een inclusieve samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn, maar zet het om in concrete acties. Maak bijvoorbeeld de plannen voor een Regenbooggemeente niet te vrijblijvend door ambtenaren alleen te wijzen op aanbod van trainingen, maar neem een actieve rol en durf echte stappen te zetten.

Houd oog voor mensen die het wat minder getroffen hebben en mensen die het ‘op eigen kracht’ tijdelijk of langdurig niet redden, zoals mensen met een arbeidsbeperking, mensen die leven in armoede en eenzame mensen.

Iedereen die in Rijswijk woont is gelijkwaardig en zou de aandacht moeten krijgen die men verdient van de overheid. Zo ook de bewoners van het azc. Daarom zullen we in tweede termijn een MOTIE indienen die het college verzoekt de voorwaarden voor het verkrijgen van een Ooievaarpas te wijzigen, zodat mensen die woonachtig zijn in het azc voor een Ooievaarspas in aanmerking komen.

Vorige week lazen we in het AD een interessant interview met Milo Schoenmaker, bestuursvoorzitter van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers. Hij geeft aan dat er de komende jaren meer opvanglocaties nodig zijn in onze regio. Naar aanleiding van die oproep zullen we, wederom in tweede termijn, een MOTIE indienen waarin we het college verzoeken om het COA een brief te sturen en in die brief te vermelden dat wanneer er richting 2021 nog steeds noodzaak is voor het opvangen van vluchtelingen in onze regio, de gemeente Rijswijk bereid is om reguliere vluchtelingen op te vangen.

Er is daarvoor een groot draagvlak binnen Rijswijk en velen van ons zijn betrokken bij het azc. Betrokkenheid en burgerparticipatie is meer dan alleen een manier om draagvlak te vergroten. Ook hierin vragen we het college om meer ambitie te tonen.

Participatie hoeft niet alleen maar geld te kosten, maar kan juist leiden tot vernieuwende ideeën, beter beleid en een efficiëntere uitvoering.

In de afgelopen anderhalf jaar zijn wij als GroenLinks bij duizenden Rijswijkers langs de deur geweest met één vraag: ‘Wat speelt er in uw wijk?’ Genoeg om honderden gesprekken te voeren. Tijdens al deze gesprekken kwamen uitlopende gezichtspunten naar voren. Dat waren niet alleen irritaties over bijv. zwerfafval, hondenpoep of parkeren; of over gevoelens van onveiligheid of spanningen in de wijk. We voerden vooral veel positieve gesprekken, over hoe fijn mensen het vinden om in Rijswijk te wonen. En uiteindelijk ging het vaak over verlangens: naar meer ‘verbinding’ onderling, bijvoorbeeld.

Zet als gemeente in op wederzijds contact met je inwoners, zorg dat de openbare ruimte is ingericht op ontmoeting en ondersteun initiatieven vanuit de inwoners. In tweede termijn zullen we daarom een MOTIE indienen om het loket Stadskracht interactiever te maken waardoor er meer mensen bij betrokken raken.

Toon visie en ambitie. Op alle terreinen. Hoe moeilijk dat ook is als het financieel even tegen zit. Want juist dat maakt op lange termijn weerbaar. Voorzitter, dat zijn de kaders die we als GroenLinks dit college willen meegeven.